

PLANIFIKIMI VJETOR DHE PLANIFIKIMET  
E NDARA SIPAS PERIUDHAVE NË LËNDËN  
SHKATHTËSI PËR JETË 3

## Planifikimi vjetor i temave mësimore për fushën e kurrikulës: Jeta dhe puna **Klasa III**

| Lëndët e fushës kurrikulare | TEMAT MËSIMORE TË SHPËRNDARA GJATË MUAJVE |                             |                              |                              | Rezultatet e Kompetencave (Rezultatet e të nxënit për shkallë) |   |
|-----------------------------|---|-----------------------------|------------------------------|------------------------------|--|---|
|                             | PERIUDHA I                                |                             | PERIUDHA II                  | PERIUDHA III                 |  |   |
|                             | shtator—tetor                             | nëntor—dhjetor              | janar—shkurt—mars            | prill—maj—qershor            |  |   |
| SHKATHËSI PËR JETË          | Materialet dhe përpunimi i tyre (7 orë)   | Njohja nga rreziqet (7 orë) | Karriera ime (3 orë)         | Mjedisi dhe shëndeti (1 orë) | I  | Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv<br>1, 3, 4, 5, 8            |
|                             | Njohja nga rreziqet (2 orë)               | Karriera ime (1 orë)        | Planifikimi (5 orë)          | Mediet (7 orë)               |  |   |
|                             |   |                             | Mjedisi dhe shëndeti (4 orë) |                              | III  | Kompetenca e të nxënit – Nxënës i suksesshëm<br>1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9                        |
|                             |   |                             |                              |                              | IV   | Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis – Kontribues produktiv<br>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 |
|                             |   |                             |                              |                              | V  | Kompetenca personale – Individ i shëndoshë<br>1, 7, 8, 9                                      |
|                             |   |                             |                              |                              | VI   | Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm<br>2, 3, 4, 5, 6, 7, 8                           |
|                             | Gjithsej 9 orë                            | Gjithsej 8 orë              | Gjithsej 12 orë              | Gjithsej 8 orë               |  |   |

# PLANI DYMUJOR: SHTATOR—TETOR

## Lënda mësimore: Shkathtësi për jetë

**Fusha e kurrikulës:** Jeta dhe puna

**Klasa:** III

**Temat mësimore:** Materialet dhe përpunimi i tyre  
Njohja e rreziqeve

**Rezultatet e të nxënësve për kompetencat kryesore të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:** *Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv*

|     |  |
|-----|--|
| I.1 | Lexon me zë një tekst letrar apo joletrar, të palexuar më parë.  |
| I.3 | Dëgjon në mënyrë aktive prezantimin e tjetrit dhe merr pjesë në diskutim, duke u paraqitur me të paktën dy ndërhyrje; pyetje, komente apo sqarime për temën e dhënë. |

### Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ

|      |  |
|------|--|
| II.1 | Identifikon veçoritë e përbashkëta dhe dalluese ndërmjet objekteve, qenieve të gjalla, dukurive apo ngjarjeve, të dhëna në detyrë; i paraqet ato para të tjerëve përmes njëres nga format shprehëse.     |
| II.5 | Ndërton tekste, objekte, animacione apo gjëra të tjera në bazë të imagjinatës duke përdorur me kujdes udhëzimet dhe elementet apo materialet e dhëna.  |
| II.8 | Dallon lëndët, trupat, objektet, dukuritë natyrore apo shoqërore të dhëna në detyrë sipas karakteristikave (përbërjes, vetive, shndërrimeve apo pozitave në kohë e hapësirë dhe bashkëveprimet) të tyre. |

### Kompetenca e të nxënësve – Nxënës i suksesshëm

|       |  |
|-------|--|
| III.1 | Parashtron pyetje që nxisin debat për temën/problemin e dhënë dhe u jep përgjigje pyetjeve të bëra nga të tjerët përmes njëres nga format e shprehjes.                           |
| III.2 | Shfrytëzon burime të ndryshme të informacionit me rastin e përgatitjes së një teme të caktuar.   |
| III.4 | Ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në burime të tjera për të realizuar një veprim, aktivitet apo detyrë konkrete që kërkohet prej tij/saj.                                     |
| III.8 | Menaxhon sjelljet e veta, materialet/mjetet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti individual apo të përbashkët në klasë/shkollë apo jashtë saj. |

### Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis – Kontribues produktiv

|      |   |
|------|---|
| IV.4 | Diskuton në grup për gjendjen e mjedisit që e rrethon, të incizuar më parë (si: vëzhgim, fotografim etj.) dhe bën një listë në bashkëpunim me anëtarët e grupit për aktivitetet e mundshme për mbikëqyrjen dhe përmirësimin e gjendjes. |
| IV.5 | Debaton me moshatarë për mënyrën e sjelljes së nxënësve në klasë, në laborator, në shkollë dhe në mjedis të tjera apo për një grup të caktuar njerëzish për një situatë të caktuar duke mbrojtur idetë e veta me shembuj konkretë.      |
| IV.7 | Lexon etiketën, udhëzuesin e produkteve të ndryshme (rrobave, ushqimit, barnave apo të teknikës) dhe jep sqarim për prejardhjen, përmbajtjen, përdorimin, mënyrën e mirëmbajtjes apo për rreziqet në rast mospërdorimi të drejtë.       |

### Kompetenca personale – Individ i shëndoshë

|     |  |
|-----|--|
| V.7 | Dallon dhe përshkruan rolet e personave dhe shërbimeve të nevojshme për kërkimin e ndihmës në situata të caktuara të rrezikut të shëndetit të vet, fizik dhe mendor.   |
| V.8 | Bashkëpunon në mënyrë aktive me të gjithë moshatarët (pavarësisht prejardhjes së tyre, aftësive dhe nevojave të veçanta) për arritjen e një qëllimi të përbashkët (projekti/aktiviteti në klasë, në shkollë apo jashtë saj).   |
| V.9 | Përkujdeset për mjedis të shëndoshë në rrethanat në të cilat realizon një aktivitet të caktuar duke i krijuar vetes dhe pjesëmarrësve të tjerë kushte të përshtatshme të punës (ajrosje, shfrytëzim të dritës, shfrytëzim maksimal të hapësirës, mbajtje të pastërtisë, mbajtje të rregullt të gjërave që e rrethojnë etj.). |

### Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm

|      |   |
|------|---|
| VI.2 | Shpreh, dëgjon dhe respekton mendimin e secilit anëtar dhe bashkërisht vendos për mënyrat e përfundimit të një aktiviteti të përbashkët.  |
| VI.8 | Paraqet me shembuj konkretë sjelljet që duhet manifestuar në rast rreziku nga fatkeqësitë natyrore apo të krijuara nga njeriu, si: zjarri, vërshimi, tërmeti, komunikimi me njerëz të panjohur etj. |

### Rezultatet e të nxëniet të fushës kurrikulare të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:

|    |   |
|----|---|
| 1. | <b>Ushtrimi i punës praktike në shtëpi, në shkollë dhe në komunitet.</b><br>1.1 Përshkruan ndryshimet ndërmjet aktiviteteve që bëhen individualisht dhe në grup.<br>1.2 Ndërmerr aktivitete praktike bazuar në vetiniciativë dhe në qasje të pavarura për të finalizuar produkte të ndryshme punëdore, duke u nisur nga një model i dhënë, fotografi a vizatim. |
| 2  | <b>Ngritja e cilësive personale për jetë dhe për punë</b><br>2.1 Demonstron gatishmëri dhe vetiniciativë për pjesëmarrje dhe organizime të aktiviteteve të ndryshme grupore në shkollë dhe në komunitet, duke respektuar rregullat e ndërveprimit dhe të punës në grup.   |
| 3  | <b>Përdorimi i teknologjisë për jetë dhe për punën e përditshme</b><br>3.1. Përdor vegla dhe pajisje shtëpiake në situata të përditshmërisë.<br>3.2 Përdor veglat, mjetet dhe materialet adekuate për të punuar prodhime të thjeshta bazuar në udhëzimet e mësuesit/es.   |
| 6  | <b>Promovimi i kushteve të sigurta për jetë dhe për punë</b><br>6.1. Përshkruan rregullat për mbrojtje dhe siguri nga rreziqet në jetën e përditshme: në shtëpi, në shkollë dhe në mjedis.  |
| 9  | <b>Mbrojtja dhe ruajtja e natyrës dhe e mjedisit</b><br>9.1 Përpunon materiale ricikluese bazike nga ekonomia familjare dhe merr masa mbrojtëse për ruajtjen e mjedisit.  |

| Temat mësimore   | Rezultatet e të nxënit për temat mësimore   | Njësitë mësimore   | Koha mësimore (orë mësimore) | Metodologjia e mësimdhënies  | Metodologjia e vlerësimit  | Ndërlidhja me lëndët e tjera mësimore, me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore   | Burimet   |
|--|---|--|------------------------------|--|--|--|---|
| <p><b>Materialet dhe përpunimi i tyre</b></p> <p><b>Njohja e rreziqeve</b></p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Përshkruan procesin e prodhimit të letrës dhe të kartonit.</li> <li>- Klasifikon llojet e letrës dhe të kartonit.</li> <li>- Identifikon vetitë e ndryshme të letrës dhe të kartonit.</li> <li>- Modelon objekte nga letra dhe kartoni.</li> <li>- Dallon materialet, si: leshi, pambuku dhe materialet sintetike si zëvendësim i materialeve natyrore.</li> <li>- Përshkruan procesin e qethjes, larjes, pastrimit dhe krehjes së leshit.</li> <li>- Përshkruan procesin e kultivimit, tjerres, ngjyrosjes dhe endjes së pambukut.</li> <li>- Përshkruan burimet kryesore të rreziqeve nga pajisjet dhe instalimet e ndryshme elektrike.</li> </ul> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Letra (prodhimi, llojet dhe vetitë)</li> <li>2. Modelimi i objekteve nga letra</li> <li>3. Kartoni (prodhimi, llojet dhe vetitë)</li> <li>4. Modelimi i objekteve nga kartoni</li> <li>5. Leshi (procesi i përpunimit, vetitë)</li> <li>6. Pambuku (kultivimi dhe përpunimi)</li> <li>7. Materialet sintetike</li> <li>8. Njohja e rreziqeve</li> <li>9. Rreziqet nga instalimet dhe pajisjet elektrike</li> </ol> | 9                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);</li> <li>- Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;</li> <li>- Të mësuarit dhe të nxënit përmes mjeteve multimediale e në veçanti përmes kompjuterit;</li> <li>- Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;</li> <li>- Të mësuarit përmes projekteve, punëve kërkimore në terren;</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Buletini i pjesëmarrjes;</li> <li>- Lista e kontrollit;</li> <li>- Portfolio;</li> <li>- Vëzhgimi i drejt-përdrejtë;</li> <li>- Vlerësimi përshkrues;</li> <li>- Projekte;</li> </ul> | <p>Njeriu dhe natyra;</p> <p>Gjuhë shqipe;</p> <p>Edukatë fizike, sportet dhe shëndeti;</p> <p>Edukatë figurative: Çështjet ndërkurrikulare;</p> <p>Arsimi për zhvillim të qëndrueshëm</p> | <p>Tekstet shkollore;</p> <p>Librat e aktiviteteve dhe të ushtrimeve;</p> <p>Librat e punës;</p> <p>Broshura;</p> <p>Atlase;</p> <p>Enciklopedi;</p> <p>Gazeta;</p> <p>Revista;</p> <p>Doracakë;<br/> <a href="https://emesi-mi.rks-gov.net/shq/">https://emesi-mi.rks-gov.net/shq/</a></p> |

# PLANI DYMUJOR: NËNTOR—DHJETOR

## Lënda mësimore: Shkathtësi për jetë

**Fusha e kurrikulës:** Jeta dhe puna  
**Temat mësimore:** Njohja e rreziqeve  
 Karriera ime

**Klasa:** III

**Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:** *Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv*

|     |  |
|-----|--|
| I.1 | Lexon me zë një tekst letrar apo joletrar, të palexuar më parë.  |
| I.3 | Dëgjon në mënyrë aktive prezantimin e tjetrit dhe merr pjesë në diskutim, duke u paraqitur me të paktën dy ndërhyrje; pyetje, komente apo sqarime për temën e dhënë.   |
| I.8 | Prezanton një temë të caktuar para të tjerëve në kohëzgjatje deri në 10 minuta duke përdorur TIK-un apo teknologji tjetër, u përgjigjet pyetjeve të bëra nga të tjerët si dhe bën pyetje gjatë dhe pas prezantimit, për të vazhduar më tej me kërkimin e informatave të tjera. |

**Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ**

|      |   |
|------|---|
| II.4 | Zgjidh problemin dhe detyrën e dhënë nga gjuha, aritmetika, gjeometria, shkenca e natyrës, shoqëria ose fusha të tjera dhe jep një shembull e më shumë nga jeta e përditshme kur një qasje e tillë mund të përdoret në situata të ngjashme. |
|------|---|

**Kompetenca e të nxënit – Nxënës i suksesshëm**

|       |   |
|-------|---|
| III.1 | Parashtron pyetje që nxisin debat për temën/problemin e dhënë dhe u jep përgjigje pyetjeve të bëra nga të tjerët përmes njërës nga format e shprehjes.  |
| III.2 | Shfrytëzon burime të ndryshme të informacionit me rastin e përgatitjes së një teme të caktuar.  |
| III.3 | Identifikon dhe krahason informatat e njohura me ato të panjohura për një temë, çështje apo ngjarje të caktuara, duke përdorur teknika të ndryshme (p.sh., duke i shënjuar me shenja të ndryshme).                        |
| III.4 | Ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në burime të tjera për të realizuar një veprim, aktivitet apo detyrë konkrete që kërkohet prej tij/saj.  |
| III.8 | Menaxhon sjelljet e veta, materialet/mjetet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti individual apo të përbashkët në klasë/shkollë apo jashtë saj.  |
| III.9 | Përdor dhe zbaton në mënyrë efektive informatën/njohurinë për zgjidhjen e një problemi/detyre të caktuar përmes shfrytëzimit të TIK-ut apo teknologjisë tjetër, prezanton përvojën e vet para të tjerëve për 6-10 minuta. |

**Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis – Kontribues produktiv**

|      |   |
|------|---|
| IV.4 | Diskuton në grup për gjendjen e mjedisit që e rrethon, të incizuar më parë (si: vëzhgim, fotografim etj.) dhe bën një listë në bashkëpunim me anëtarët e grupit për aktivitetet e mundshme për mbikëqyrjen dhe përmirësimin e gjendjes. |
| IV.5 | Debaton me moshatarë për mënyrën e sjelljes së nxënësve në klasë, në laborator, në shkollë dhe në mjedis të tjera apo për një grup të caktuar njerëzish për një situatë të caktuar duke mbrojtur idetë e veta me shembuj konkretë.      |
| IV.8 | Paraqet në formë tabelore, grafike, të vizatimit apo në një formë tjetër, aktivitetet e kujdesit që i bën ndonjë gjallesë, të cilat i mundësojnë zhvillimin, rritjen apo ruajtjen e shëndetit të tij/saj.                               |

| <b>Kompetenca personale – Individ i shëndoshë</b> |  |
|---|--|
| <b>V.7</b>  | Dallon dhe përshkruan rolet e personave dhe shërbimeve të nevojshme për kërkimin e ndihmës në situata të caktuara të rrezikut të shëndetit të vet, fizik dhe mendor.   |
| <b>V.8</b>  | Bashkëpunon në mënyrë aktive me të gjithë moshatarët (pavarësisht prejardhjes së tyre, aftësive dhe nevojave të veçanta) për arritjen e një qëllimi të përbashkët (projekti/aktiviteti në klasë/shkollë apo jashtë saj).   |
| <b>V.9</b>  | Përkujdeset për mjedis të shëndoshë në rrethanat në të cilat realizon një aktivitet të caktuar duke i krijuar vetes dhe pjesëmarrësve të tjerë kushte të përshtatshme të punës (ajrosje, shfrytëzim të dritës, shfrytëzim maksimal të hapësirës, mbajtje të pastërtisë, mbajtje të rregullt të gjërave që e rrethojnë etj.). |

| <b>Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm</b> |  |
|---|--|
| <b>VI.2</b>   | Shpreh, dëgjon dhe respekton mendimin e secilit anëtar dhe bashkërisht vendos për mënyrat e përfundimit të një aktiviteti të përbashkët.   |
| <b>VI.3</b>   | Propozon vlera shoqërore, që janë të rëndësishme të kultivohen në klasë, në shkollë apo në familje (si p.sh. besimi i ndërsjellë, toleranca, solidariteti, respekti-mirësjellja etj.) dhe me shembull konkret përshkruan ndonjë situatë ku gjen shprehje ndonjëra nga ato. |
| <b>VI.8</b>   | Paraqet me shembuj konkretë sjelljet që duhet manifestuar në rast rreziku nga fatkeqësitë natyrore apo të krijuara nga njeriu, si: zjarri, vërshimi, tërmeti, komunikimi me njerëz të panjohur etj.  |

| <b>Rezultatet e të nxënimit të fushës kurrikulare të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:</b> |  |
|---|--|
| <b>3.</b>   | <b>Përdorimi i teknologjisë për jetë dhe për punën e përditshme</b><br>3.1. Përdor vegla dhe pajisje shtëpiake në situata të përditshmërisë.   |
| <b>6.</b>   | <b>Promovimi i kushteve të sigurta për jetë dhe për punë</b><br>6.1. Përshkruan rregullat për mbrojtje dhe siguri nga rreziqet në jetën e përditshme: në shtëpi, në shkollë dhe në mjedis. |

| Temat mësimore            | Rezultatet e të nxënit për temat mësimore   | Njësitë mësimore   | Koha mësimore (orë mësimore) | Metodologjia e mësimdhënies  | Metodologjia e vlerësimit   | Ndërlidhja me lëndët e tjera mësimore, me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore   | Burimet   |
|---------------------------|---|--|------------------------------|--|---|--|---|
| <b>Njohja e rreziqeve</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Identifikon shkaqet potenciale për shpërthimin e zjarrit dhe merr masa preventive për parandalimin e tij.</li> <li>- Identifikon rrezikun nga lëvizjet e pakujdesshme në pjesët e larta të objekteve të banimit, ballkone, kulme, ashensorë, pastaj puse etj., si dhe masat preventive për mënjanimin e këtyre rreziqeve.</li> <li>- Njihet me rreziqet që shkaktojnë valët e internetit, telefonit etj. dhe vetëdijësohet për përdorimin e drejtë të pajisjeve elektronike.</li> <li>- Identifikon disa nga substancat kryesore kimike dhe mjetet shpërthyes që mund t'i hasë nxënësi në shtëpi, shkollë, terren të hapur etj.</li> <li>- Paraqet shkathtësi dhe dëshirën për profesionin e tij të ardhshëm;</li> </ul> | <ol style="list-style-type: none"> <li>10. Rreziku nga zjarri</li> <li>11. Parandalimi i rrezikut nga zjarri</li> <li>12. Rreziku nga lartësia, nga ashensori dhe nga pusët</li> <li>13. Rreziku nga valët e telefonit dhe të internetit</li> <li>14. Amari, Fiona dhe lojërat kompjuterike</li> <li>15. Rreziku nga lëndët kimike</li> <li>16. Rreziku nga mjetet shpërthyes</li> <li>17. Çfarë punojnë të rriturit? Si e ndërtojnë karrierën?</li> </ol> | 8                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);</li> <li>- Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;</li> <li>- Të mësuarit dhe të nxënit përmes mjeteve multimediale e në veçanti përmes kompjuterit;</li> <li>- Mësimdhënie që nxit humlumin e pavarur;</li> <li>- Të mësuarit përmes projekteve, punëve kërkimore në terren;</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Buletini i pjesëmarrjes;</li> <li>- Lista e kontrollit;</li> <li>- Portfolio;</li> <li>- Vëzhgimi i drejtpërdrejtë;</li> <li>- Vlerësimi përshkrues;</li> <li>- Projekte;</li> </ul> | <p>Njeriu dhe natyra;</p> <p>Gjuhë shqipe;</p> <p>Edukatë fizike, sportet dhe shëndeti;</p> <p>Çështjet ndërkurrikulare;</p> <p>Arsimi për zhvillim të qëndrueshëm</p> | <p>Tekstet shkollore;</p> <p>Librat e aktiviteteve dhe të ushtrimeve;</p> <p>Librat e punës;</p> <p>Broshura;</p> <p>Atlase;</p> <p>Enciklopedi;</p> <p>Gazeta;</p> <p>Revista;</p> <p>Doracakë;</p> <p><a href="https://emesimi.rks-gov.net/shq/">https://emesimi.rks-gov.net/shq/</a></p> |



# PLANI TREMUJOR: JANAR—SHKURT—MARS

## Lënda mësimore: Shkathtësi për jetë

**Fusha e kurrikulës:** Jeta dhe puna

**Temat mësimore:** Karriera ime  
Planifikimi  
Mjedisi dhe shëndeti

**Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:** *Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv*

|     |  |
|-----|--|
| I.1 | Lexon me zë një tekst letrar apo joletrar, të palexuar me parë.  |
| I.3 | Dëgjon në mënyrë aktive prezantimin e tjetrit dhe merr pjesë në diskutim, duke u paraqitur me të paktën dy ndërhyrje; pyetje, komente apo sqarime për temën e dhënë.   |
| I.8 | Prezanton një temë të caktuar para të tjerëve në kohëzgjatje deri në 10 minuta duke përdorur TIK-un apo teknologji tjetër, u përgjigjet pyetjeve të bëra nga të tjerët si dhe bën pyetje gjatë dhe pas prezantimit, për të vazhduar më tej me kërkimin e informatave të tjera. |

### Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ

|      |  |
|------|--|
| II.1 | Identifikon veçoritë e përbashkëta dhe dalluese ndërmjet objekteve, qenieve të gjalla, dukurive apo ngjarjeve, të dhëna në detyrë; i paraqet ato para të tjerëve përmes njërës nga format shprehëse.   |
| II.3 | Paraqet për diskutim argumentet për pajtueshmërinë ose kundërshtimin për një mendim e qëndrim të shprehur apo sjellje të manifestuar nga një apo më shumë persona (në klasë/shkollë apo jashtë saj).   |
| II.4 | Zgjidh problemin dhe detyrën e dhënë nga gjuha, aritmetika, gjeometria, shkenca e natyrës, shoqëria ose fusha të tjera dhe jep një shembull e më shumë nga jeta e përditshme kur një qasje e tillë mund të përdoret në situata të ngjashme.      |
| II.5 | Ndërton tekste, objekte, animacione apo gjëra të tjera në bazë të imagjinatës duke përdorur me kujdes udhëzimet dhe elementet apo materialet e dhëna.  |
| II.6 | Përshkruan dukurinë e caktuar (natyrore, historiko-shoqërore) në njërin nga format shprehëse, duke veçuar ndryshimet që ndodhin apo kanë ndodhur në mjedisin që e rrethon e që janë rrjedhojë e kësaj dukurie.                                   |
| II.7 | Paraqet dhe arsyeton me argumente mënyrën e zgjidhjes së një problemi/detyrë të caktuar të fushave të ndryshme (matematikore, gjuhësore, të shkencave të natyrës, shoqërore, të arteve, shëndetësore... etj.) në kohëzgjatje prej 6-10 minutash. |
| II.8 | Dallon lëndët, trupat, objektet, dukuritë natyrore apo shoqërore të dhëna në detyrë sipas karakteristikave (përbërjes, vetive, shndërtimeve apo pozitive në kohë e hapësirë dhe bashkëveprimet) të tyre.   |

### Kompetenca e të nxënës – Nxënës i suksesshëm

|       |   |
|-------|---|
| III.1 | Parashtron pyetje që nxisin debat për temën/problemin e dhënë dhe u jep përgjigje pyetjeve të bëra nga të tjerët përmes njëres nga format e shprehjes.  |
| III.2 | Shfrytëzon burime të ndryshme të informacionit me rastin e përgatitjes së një teme të caktuar.  |
| III.3 | Identifikon dhe krahason informatat e njohura me ato të panjohura për një temë, çështje apo ngjarje të caktuara duke përdorur teknika të ndryshme (p.sh., duke i shënjuar me shenja të ndryshme).                         |
| III.4 | Ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në burime të tjera për të realizuar një veprim, aktivitet apo detyrë konkrete që kërkohet prej tij/saj;  |
| III.6 | Përdor dosjen personale si mjet për identifikimin e përparësive dhe mangësive të veta në fusha të caktuara dhe bën një plan për mënyrën e korigjimeve të nevojshme.   |
| III.7 | Identifikon cilësitë e veta që i posedon dhe cilësitë e nevojshme që duhet t'i zhvillojë për të nxënë një detyrë apo aktivitetet të caktuara dhe për të bashkëpunuar me të tjerët.  |
| III.8 | Menaxhon sjelljet e veta, materialet/mjetet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti individual apo të përbashkët në klasë/shkollë apo jashtë saj.  |
| III.9 | Përdor dhe zbaton në mënyrë efektive informatën/njohurinë për zgjidhjen e një problemi/detyre të caktuar përmes shfrytëzimit të TIK-ut apo teknologjisë tjetër, prezanton përvojën e vet para të tjerëve për 6-10 minuta. |

### Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis – Kontribues produktiv

|      |  |
|------|--|
| IV.1 | Përgatit një autobiografi në të cilën prezanton veten me të dhënat personale dhe me prirjet për fusha të caktuara duke i gjetur të përbashkëtat me profesionet e dëshiruara.   |
| IV.3 | Përgatit një projekt të vogël duke veçuar aktivitetet kryesore për një çështje që e preokupojnë atë, shkollën apo lagjen dhe përcakton elementet e tjera që e bëjnë më të zbatueshëm, si: kohën, vendin, materialet, mjetet e nevojshme për kryerjen e tyre etj. |
| IV.4 | Diskuton në grup për gjendjen e mjedisit që e rrethon, të incizuar më parë (si: vëzhgim, fotografim etj.) dhe bën një listë në bashkëpunim me anëtarët e grupit për aktivitetet e mundshme për mbikëqyrjen dhe përmirësimin e gjendjes.                          |
| IV.5 | Debaton me moshatarë për mënyrën e sjelljes së nxënësve në klasë, në laborator, në shkollë dhe në mjedis të tjera apo për një grup të caktuar njerëzish për një situatë të caktuar duke mbrojtur idetë e veta me shembuj konkretë.                               |
| IV.6 | Identifikon ushqimet më të shpeshta, materialet e tjera shpenzuese të familjes apo harxhimet vetjake dhe llogarit shpenzimet për një javë. Të dhënat e gjetura i paraqet në formë tabelore/grafike apo në një formë tjetër.                                      |
| IV.8 | Paraqet në formë tabelore, grafike, të vizatimit apo në një formë tjetër, aktivitetet e kujdesit që i bën ndonjë gjallesë, të cilat i mundësojnë zhvillimin, rritjen apo ruajtjen e shëndetit të tij/saj.  |

### Kompetenca personale – Individ i shëndoshë

|     |  |
|-----|--|
| V.1 | Prezanton para të tjerëve mënyrën e zbatimit të rregullave themelore të higjienës personale (fizike, të veshmbathjes, të gjësëndeve personale) dhe të higjienës së mjedisit, ku jeton dhe vepron, përmes formave të ndryshme të shprehjes.   |
| V.7 | Dallon dhe përshkruan rolet e personave dhe shërbimeve të nevojshme për kërkimin e ndihmës në situata të caktuara të rrezikut të shëndetit të vet, fizik dhe mendor.   |
| V.8 | Bashkëpunon në mënyrë aktive me të gjithë moshatarët (pavarësisht prejardhjes së tyre, aftësive dhe nevojave të veçanta) për arritjen e një qëllimi të përbashkët (projekti/aktiviteti në klasë/shkollë apo jashtë saj).   |
| V.9 | Përkujdeset për mjedis të shëndoshë në rrethanat në të cilat realizon një aktivitet të caktuar duke i krijuar vetes dhe pjesëmarrësve të tjerë kushte të përshtatshme të punës (ajrosje, shfrytëzim të dritës, shfrytëzim maksimal të hapësirës, mbajtje të pastërtisë, mbajtja të rregullt të gjërave që e rrethojnë etj.). |

| Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm |  |
|--|--|
| VI.2   | Shpreh, dëgjon dhe respekton mendimin e secilit anëtar dhe bashkërisht vendos për mënyrat e përfundimit të një aktiviteti të përbashkët.   |
| VI.4   | Propozon dhe ndan mendimin me shokët/shoqet e klasës për procedurën e zgjedhjes së anëtarëve të grupeve të aktiviteteve të ndryshme me karakter mësimor, të këshillave në klasë apo në shkollë, përbërjen dhe rolin e tyre.  |
| VI.5   | Merr pjesë në hartimin e rregullave të lojës, në klasë, në shkollë (p.sh., si propozues rregullash, menaxhues i propozimeve nga të tjerët etj.) dhe argumenton rëndësinë e respektimit të ndonjë rregull të propozuar në formë të ndryshme të shprehjes, duke parashikuar pasojat e moszbatimit të saj.  |
| VI.6   | Identifikon dy e me shumë organizime shoqërore dhe përshkruan (në formë të shkruar apo në ndonjë formë tjetër) mënyrat/mundësitë se si njerëzit e ndryshëm me përvoja të ndryshme mund të organizojnë diçka të përbashkët.   |
| VI.7   | Prezanton në mënyrë kronologjike ndryshimet e familjes dhe të rrethit në aspekte të ndryshme (si: objektet e banimit, festat, veshjet, ushqimet/mënyra e të ushqyerit, menaxhimi i ekonomisë familjare, të drejtat, përgjegjësitë dhe vendimmarrja në familje etj.) ose disa nga personalitetet dhe ngjarjet kryesore të popullit të vet, duke e dalluar të tashmen nga e kaluara. |

| Rezultatet e të nxëniet të fushës kurrikulare të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave: |   |
|---|---|
| 1.  | <b>Ushtrimi i punës praktike në shtëpi, në shkollë dhe në komunitet</b><br>1.2. Ndërmerr aktivitete praktike bazuar në vetiniciativë dhe në qasje të pavaruara për të finalizuar produkte të ndryshme punëdore duke u nisur nga një model i dhënë, fotografi a vizatim.   |
| 4.  | <b>Përdorimi i TIK-ut për të avancuar nxënien dhe cilësinë e jetës së përditshme</b><br>4.1. Përdor kompjuterin personal për të reflektuar ide dhe krijimtari fillestare.<br>4.2. Përdor sigurt TIK-un për të krijuar projekte të ndryshme, planifikim të aktiviteteve, krijim të detyrave, hulumtim dhe zhvillim të shkathtësive praktike. |
| 5.  | <b>Ushtrimi i zhvillimit të ndërmarrësisë dhe planit të biznesit</b><br>5.1. Drejtpërdrejt hulumton dhe përfshihet në aktivitete të ekonomisë familjare dhe ushtron përgjegjësi elementare organizative–buxhetore, duke zhvilluar shpirtin e ndërmarrësit.  |
| 6.  | <b>Promovimi i kushteve të sigurta për jetë dhe për punë</b><br>6.1. Përshkruan rregullat për mbrojtje dhe siguri, nga rreziqet në jetën e përditshme: në shtëpi, në shkollë dhe në mjedis.   |
| 7.  | <b>Përgatitja për jetën profesionale dhe karrierën e ardhshme</b><br>7.1. Demonstron përmes veprimeve të veta nevojën për marrjen e përgjegjësisë, ndarjen e aktiviteteve që zhvillohen në shtëpi, shkollë dhe komunitet.   |
| 9.  | <b>Mbrojtja dhe ruajtja e natyrës dhe e mjedisit</b><br>9.1. Përpunon materiale recikluese bazike nga ekonomia familjare dhe merr masa mbrojtëse për ruajtjen e mjedisit.<br>9.2. Zhvillon njohuri dhe shkathtësi për shoqërinë, mbrojtjen e mjedisit, ekonominë familjare dhe përdorimin e TIK-ut.   |

| Temat mësimore   | Rezultatet e të nxënit për temat mësimore   | Njësitë mësimore   | Koha mësimore (orë mësimore) | Metodologjia e mësimdhënies  | Metodologjia e vlerësimit   | Ndërlidhja me lëndët e tjera mësimore, me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore   | Burimet   |
|--|---|--|------------------------------|--|---|--|---|
| <b>Karriera ime</b><br><br><b>Planifikimi</b><br><br><b>Mjedisi dhe shëndeti</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Prezanton para klasës përmes TIK-ut imazhe që ndërlidhen me punën dhe profesionet;</li> <li>- Identifikon përmes objekteve dhe institucioneve llojet e vendeve të punës;</li> <li>- Paraqet shkathtësi dhe dëshirën për profesionin e tij të ardhshëm;</li> <li>- Krijon një projekt të vogël me materiale të ndryshme që lidhen me profesione të caktuara;</li> <li>- Kontribuon në ekonominë familjare.</li> <li>- Organizon aktivitete argëtuese, humanitare, ruajtjen e mjedisit etj.</li> <li>- Planifikon dhe punon një produkt prej materialeve ricikluese.</li> <li>- Identifikon repartet, punishtet dhe pajisjet që prodhojnë zhurmë të lartë, si ato për përpunimin e drurit, të materialeve plastike etj., që gjenden pranë mjedisit jetësor;</li> <li>- Përpilon orarin e lojës apo të argëtimit në kohën kur nuk pengon në mjedisin jetësor;</li> <li>- Përshkruan dëmet që shkaktohen në mjedis nga djegia e mbeturinave, tymtarët e fabrikave, lirimimi i gazrave nga makinat etj.;</li> </ul> | <ol style="list-style-type: none"> <li>18. Çfarë bëjnë këta persona?</li> <li>19. Të bisedojmë për disa profesione</li> <li>20. T'i njohim profesionet sipas vendit të punës</li> <li>21. Kontribuojmë në ekonominë familjare</li> <li>22. Ndhimojmë prindërit në kursime!</li> <li>23. Të mësojmë nga përvoja e shoqeve dhe shokëve për kursim</li> <li>24. Ta ruajmë mjedisin tonë!</li> <li>25. Organizojmë një piknik</li> <li>26. Mjedisi dhe shëndeti</li> <li>27. Zhurma e makinave në punishte</li> <li>28. Pajisjet për përpunimin e drurit</li> <li>29. Ndotja e mjedisit</li> </ol> | 12                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);</li> <li>- Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;</li> <li>- Të mësuarit dhe të nxënit përmes mjeteve multimediale e në veçanti përmes kompjuterit;</li> <li>- Mësimdhënie që nxit humlumin e pavarur;</li> <li>- Të mësuarit përmes projekteve, punëve kërkimore në terren;</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Buletini i pjesëmarrjes;</li> <li>- Lista e kontrollit;</li> <li>- Portfolio;</li> <li>- Vëzhgimi i drejtpërdrejtë;</li> <li>- Vlerësimi përshkrues;</li> <li>- Projekte;</li> </ul> | <p>Njeriu dhe natyra;</p> <p>Gjuhë shqipe;</p> <p>Edukatë fizike, sportet dhe shëndeti;</p> <p>Çështjet ndërkurrikulare;</p> <p>Arsimi për zhvillim të qëndrueshëm</p> | <p>Tekstet shkollore;</p> <p>Librat e aktiviteteve dhe të ushtrimeve;</p> <p>Librat e punës;</p> <p>Broshura;</p> <p>Atlase;</p> <p>Enciklopedi;</p> <p>Gazeta;</p> <p>Revista;</p> <p>Doracakë;</p> <p><a href="https://emesimi.rks-gov.net/shq/">https://emesimi.rks-gov.net/shq/</a></p> |

# PLANI TREMUJOR: PRILL—MAJ—QERSHOR

## Lënda mësimore: Shkathtësi për jetë

**Fusha e kurrikulës:** Jeta dhe puna  
**Temat mësimore:** Mjedisi dhe shëndeti  
Mediet

**Klasa:** III

**Rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:** *Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv*

|     |   |
|-----|---|
| I.1 | Lexon me zë një tekst letrar apo joletrar, të palexuar me parë;   |
| I.4 | Shpreh qëndrimin për ngjarjen apo për performancën dhe emocionet e veta që i ka përjetuar gjatë shikimit të një filmi, të një dokumentari të përshtatshëm për moshën e vet, gjatë leximit të një libri, një interpretimi muzikor, një ekspozite, një recitimi apo dramatizimi, në njërën nga format shprehëse, si: me të folur, me shkrim, me vizatim, me mimikë, me lëvizje etj; |
| I.5 | Merr pjesë në organizimin e një shfaqjeje artistike në harmoni me moshën e vet, duke përdorur forma të ndryshme të të shprehurit;   |

### Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ

|      |   |
|------|---|
| II.1 | Identifikon çështjet e njëjta, dalluese ose kryesore të një teme apo ngjarjeje të njëjtë, por të nxjerra nga dy a më shumë burime të ndryshme të informacionit (tekst mësimor, gazetë, internet, burime njerëzore apo burime të tjera); |
| II.3 | Paraqet për diskutim argumentet për pajtueshmërinë ose kundërshtimin për një mendim e qëndrim të shprehur apo sjellje të manifestuar nga një apo më shumë persona (në klasë/shkollë apo jashtë saj);                                    |
| II.5 | Ndërton tekste, objekte, animacione apo gjëra të tjera në bazë të imagjinatës duke përdorur me kujdes udhëzimet dhe elementet apo materialet e dhëna;   |

### Kompetenca e të nxënit – Nxënës i suksesshëm

|       |  |
|-------|--|
| III.1 | Parashtron pyetje që nxisin debat për temën/problemin e dhënë dhe u jep përgjigje pyetjeve të bëra nga të tjerët përmes njërës nga format e shprehjes;   |
| III.2 | Shfrytëzon burime të ndryshme të informacionit me rastin e përgatitjes së një teme të caktuar;   |
| III.3 | Identifikon dhe krahason informatat e njohura me ato të panjohura për një temë, çështje apo ngjarje të caktuara duke përdorur teknika të ndryshme (p.sh., duke i shënjuar me shenja të ndryshme);                          |
| III.4 | Ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në burime të tjera për të realizuar një veprim, aktivitet apo detyrë konkrete që kërkohet prej tij/saj;   |
| III.6 | Përdor dosjen personale si mjet për identifikimin e përparësive dhe mangësive të veta në fusha të caktuara dhe bën një plan për mënyrën e korrigjimeve të nevojshme;   |
| III.8 | Menaxhon sjelljet e veta, materialet/mjetet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti individual apo të përbashkët në klasë/shkollë apo jashtë saj;   |
| III.9 | Përdor dhe zbaton në mënyrë efektive informatën/njohurinën për zgjidhjen e një problemi/detyre të caktuar përmes shfrytëzimit të TIK-ut apo teknologjisë tjetër, prezanton përvojën e vet para të tjerëve për 6-10 minuta; |

### Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis – Kontribues produktiv

|      |   |
|------|---|
| IV.1 | Përgatit një autobiografi në të cilën prezanton veten me të dhënat personale dhe me prirjet për fusha të caktuara, duke i gjetur të përbashkëta me profesionet e dëshiruara;  |
| IV.3 | Përgatit një projekt të vogël, duke veçuar aktivitetet kryesore për një çështje që e preokupojnë atë, shkollën apo lagjen dhe përcakton elementet e tjera, që e bëjnë më të zbatueshëm, si: kohën, vendin, materialet, mjetet e nevojshme për kryerjen e tyre etj.; |
| IV.4 | Diskuton në grup për gjendjen e mjedisit që e rrethon, të incizuar më parë (si: vëzhgim, fotografim etj.) dhe bën një listë në bashkëpunim me anëtarët e grupit për aktivitetet e mundshme për mbikëqyrjen dhe përmirësimin e gjendjes;                             |

### Kompetenca personale – Individ i shëndoshë

|     |  |
|-----|--|
| V.8 | Bashkëpunon në mënyrë aktive me të gjithë moshatarët (pavarësisht prejardhjes së tyre, aftësive dhe nevojave të veçanta) për arritjen e një qëllimi të përbashkët (projekti/aktiviteti në klasë/shkollë apo jashtë saj);   |
| V.9 | Përkujdeset për mjedis të shëndoshë në rrethanat në të cilat realizon një aktivitet të caktuar duke i krijuar vetes dhe pjesëmarrësve të tjerë kushte të përshtatshme të punës (ajrosje, shfrytëzim të dritës, shfrytëzim maksimal të hapësirës, mbajtje të pastërtisë, mbajtje të rregullt të gjërave që e rrethojnë etj.); |

### Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm

|      |  |
|------|--|
| VI.2 | Shpreh, dëgjon dhe respekton mendimin e secilit anëtar dhe bashkërisht vendos për mënyrat e përfundimit të një aktiviteti të përbashkët;   |
| VI.3 | Propozon vlera shoqërore, që janë të rëndësishme të kultivohen në klasë, në shkollë apo në familje (si p.sh. besimi i ndërsjellë, toleranca, solidariteti, respekti, mirësjellja etj.) dhe me shembull konkret, përshkruan ndonjë situatë ku gjen shprehje ndonjëra nga ato; |

### Rezultatet e të nxëniet të fushës kurrikulare të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:

|    |   |
|----|---|
| 2. | <b>Ngritja e cilësive personale për jetë dhe punë</b><br>2.1. Demonstron gatishmëri dhe vetëiniciativë për pjesëmarrje dhe organizime të aktiviteteve të ndryshme grupore në shkollë dhe në komunitet duke respektuar rregullat e ndërveprimit dhe të punës në grup.  |
| 4. | <b>Përdorimi i TIK-ut për të avancuar nxënien dhe cilësinë e jetës së përditshme</b><br>4.1. Përdor kompjuterin personal për të reflektuar ide dhe krijimtari fillestare.<br>4.2. Përdor sigurt TIK-un për të krijuar projekte të ndryshme, planifikim të aktiviteteve, krijim të detyrave, hulumtim dhe zhvillim të shkathtësive praktike. |
| 6. | <b>Promovimi i kushteve të sigurt për jetë dhe për punë</b><br>6.1. Përshkruan rregullat për mbrojtje dhe siguri, nga rreziqet në jetën e përditshme: në shtëpi, në shkollë dhe në mjedis.  |
| 9. | <b>Mbrojtja dhe ruajtja e natyrës dhe e mjedisit</b><br>9.1. Përpunon materiale ricikluese bazike nga ekonomia familjare dhe merr masa mbrojtëse për ruajtjen e mjedisit.<br>9.2. Zhvillon njohuri dhe shkathtësi për shoqërinë, mbrojtjen e mjedisit, ekonominë familjare dhe përdorimin e TIK-ut.   |

| Temat mësimore                                   | Rezultatet e të nxënit për temat mësimore  | Njësitë mësimore  | Koha mësimore (orë mësimore) | Metodologjia e mësimdhënies  | Metodologjia e vlerësimit   | Ndërlidhja me lëndët e tjera mësimore, me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore  | Burimet  |
|--|--|---|------------------------------|--|---|---|--|
| <b>Mjedisi dhe shëndeti</b><br><br><b>Mediet</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Prezanton situatat e ndryshme se si bëhet mbrojtja e mjedisit.</li> <li>- Përshkruan prezencën e deponive, grumbullimin e mbeturinave dhe riciklimin e tyre.</li> <li>- Prezanton para klasës disa lloje mediesh që shikon në shtëpi për moshën e tij.</li> <li>- Moderon aktivitete brenda klasës, para prindërve, për festa të ndryshme.</li> <li>- Organizon aktivitete të lira në kuadër të grupeve kulturore brenda klasës.</li> <li>- Prezanton përmes TIK-ut aktivitete të grupit të tij për një periudhë të caktuar kohore.</li> <li>- Krijon fletushkën e klasës me punime të shkruara me dorë dhe me imazhe interesante.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>30. Mbrojtja e mjedisit</li> <li>31. Mediet</li> <li>32. Mediet televizive</li> <li>33. Programet festive</li> <li>34. Garat e diturisë</li> <li>35. Aktivitet në internet</li> <li>36. Revista</li> <li>37. Thënie për libra</li> </ul> | 8                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Diskutimi dhe të nxënit në bashkëpunim (në grupe të vogla, grupe më të mëdha dhe me të gjithë nxënësit);</li> <li>- Mësimdhënie përmes vrojtimit, demonstrimit dhe eksperimentit;</li> <li>- Të mësuarit dhe të nxënit përmes mjeteve multimediale e në veçanti përmes kompjuterit;</li> <li>- Mësimdhënie që nxit hulumtimin e pavarur;</li> <li>- Të mësuarit përmes projekteve, punëve kërkimore në terren.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Buletini i pjesëmarrjes;</li> <li>- Lista e kontrollit;</li> <li>- Portfolio;</li> <li>- Vëzhgimi i drejtpërdrejtë;</li> <li>- Vlerësimi përshkrues;</li> <li>- Projekte;</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Njeriu dhe natyra;</li> <li>Gjuhë shqipe;</li> <li>Edukatë fizike, sportet dhe shëndeti;</li> <li>Çështjet ndërkurrikulare;</li> <li>Arsimi për zhvillim të qëndrueshëm</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Tekstet shkollore;</li> <li>Librat e aktiviteteve dhe të ushtrimeve;</li> <li>Librat e punës;</li> <li>Broshura;</li> <li>Atlase;</li> <li>Enciklopedi;</li> <li>Gazeta;</li> <li>Revista;</li> <li>Doracakë;</li> <li><a href="https://emesimi.rks-gov.net/shq/">https://emesimi.rks-gov.net/shq/</a></li> </ul> |